

LA/Petri Jääskinen/MRa

23.11.1981

Työeläkelaitoksille

TYÖNTEKIJÄIN ELÄKELAIN 8 JA 8 a §:N MUUTTAMINEN

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen laiksi työntekijäin eläkelain 8 ja 8 a §:n muuttamisesta. Esitys liittyy osana niihin sosiaaliturvaa koskeviin muutoksiin, jotka sisältyvät kuluvan vuoden tulo-
poliittiseen kokonaisratkaisuun.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työntekijäin eläkelain yhteensovitus säännöksiä siten, että tapaturmavakuutuslain mukainen päiväraha otettaisiin huomioon työeläkkeiden ja muiden etuuksien yhteensovituksessa. Lisäksi ehdotetaan näihin säännöksiin eräitä muita lähinnä teknisiä ja terminologisia muutoksia.

Muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1982 huhtikuun alusta.

ELÄKETURVAKESKUS

LIITE

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työntekijäin eläkelain 8 ja 8 a §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi työntekijäin eläkelain
8 ja 8 a §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esitys liittyy osana niihin sosiaaliturvaa koskeviin muutoksiin, jotka sisältyvät kuluvan vuoden tulopoliittiseen kokonaisratkaisuun.

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi työntekijäin eläkelain yhteensovitus säännöksiä siten, että tapaturmavakuutuslain mukainen

päiväraha otettaisiin huomioon työeläkkeiden ja muiden etuuksien yhteensovituksessa. Lisäksi ehdotetaan näihin säännöksiin eräitä muita lähinnä teknisiä tai terminologisia muutoksia.

Muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1982 huhtikuun alusta.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Työntekijäin eläkelain (395/61; TEL) 8 §:n mukaan työeläkkeiden yhteensovituksessa otetaan huomioon tapaturmavakuutuslain säännöksiin perustuva elinkorko. Sen sijaan tapaturmavakuutuslakiin perustuvaa päivärahaa ei yhteensoviteta työeläkkeiden kanssa. Tämä ero yhteensovituksessa elinkoron ja päivärahan välillä on ollut olemassa koko työeläkejärjestelmän voimassaoloajan.

Tapaturmavakuutuslakia on muutettu 10 päivänä heinäkuuta 1981 annetulla lailla (526/81), joka tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1982. Muutetun 14 §:n mukaan korvauksena työtapaturman aiheuttamasta vammasta tai sairaudesta annetaan muun muassa päivärahaa ja entisen elinkoron asemesta tapaturmaeläkettä ja haittarahaa. Tapaturman aiheuttaman ansionmenetyksen korvauksena maksetaan yleensä päivärahaa ensimmäisen vuoden ajalta, minkä jälkeen se muutetaan tapaturmaeläkkeeksi ja haittarahaksi. Tässä yhteydessä muutettiin myös ansionmenetykskorvaukset veronalaiseksi tuloksi. Samalla tapaturmavakuutuslain mukainen täysi päiväraha korotettiin 100 %:iin ja tapaturmaeläke

85 %:iin vakuutetun vuosityöansioista. Myös tapaturmavakuutuslain työkyvyttömyyskäsitettä muutettiin siten, että se läheisesti vastaa työeläkejärjestelmässä sovellettavaa työkyvyttömyyskäsitettä.

Voimassa olevat TEL:n yhteensovitus säännökset johtaisivat siihen, että mikäli työeläke tulee maksettavaksi välittömästi tapaturman jälkeen, sitä suoritettaisiin rinnakkain 100 %:n suuruisen päivärahan kanssa. Tätä ei voida pitää tarkoituksenmukaisena. Epäkoh-
taa lisää myös se seikka, että kun päiväraha-
kausi päättyy ja työeläkkeen ja tapaturmaelä-
kkeen yhteensovitus suoritetaan, vakuutetun
saama kokonaiskorvaus pienenee oleellisesti.
Tämän johdosta ehdotetaan, että TEL:n 8 ja
8 a §:ää muutettaisiin siten, että tapaturma-
vakuutuslain mukainen päiväraha otettaisiin
huomioon työeläkkeiden yhteensovituksessa.

Tapaturmavakuutuslain muutoksen jälkeen tulee myönnettäväksi tapaturmaeläke aikaisemman elinkoron asemesta. Tämän vuoksi olisi tätä vastaava muutos tehtävä myös TEL:n 8 §:ään. Kuitenkin tulee edelleen olemaan tapauksia, joissa aikaisemmin myönnetty elinkorko tulee yhteensovitettavaksi työeläkkeiden kanssa. Sen takia lain voimaantulosäännöksessä ehdotetaan säädettäväksi, että elinkorkoon so-

velletaan, mitä tapaturmaeläkkeen yhteensovitukselta on säädetty.

Uusi yhteensovitus tulee tehtäväksi silloin, kun päiväraha muuttuu tapaturmaeläkkeeksi. Työeläkkeellä, varsinkin osaeläkkeenä myönnettyä työkyvyttömyyseläkkeellä oleva vakuutettu voi olla tilapäisessä työssä ja saada siitä tapaturmavakuutuslain mukaista päivärahaa. Ei voida pitää kohtuullisena, että tällainen päiväraha yhteensovitetaan työeläkkeen kanssa. Päivärahan myöntäminen eläkkeellä olevalle ei näin ollen tulisi aiheuttaa uutta yhteensovitusta. Uuden päivärahan myöntämistä ei sen vuoksi ole esitetty otettavaksi huomioon TEL:n 8 a §:n säännöksessä yhteensovituksen uudelleen toimittamisesta.

TEL:n yhteensovituslainsäädännön sovelletaan yksityisen sektorin työeläkejärjestelmässä. Sen sijaan valtion eläkejärjestelmässä on osittain omat erilliset valtion eläkelakiin (280/66) sisältyvät yhteensovituslainsäädännöt. Näiden osalta annetaan myöhemmin erillinen esitys.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Ehdotetut muutokset merkitsisivät tapaturmavakuutuslain mukaisen päivärahan ja työ-

eläkkeen päällekkäisyyden ehkäisemistä ja siinä mielessä kustannussäästöä työeläkejärjestelmälle. Säästön suuruutta on tällä hetkellä vaikea ennustaa, koska ensi vuoden alusta voimaan tuleva sairausvakuutuslain muutos (471/81), jolla muun muassa on säädetty sairausvakuutuslain mukaiselle päivärähälle ensisijaisuusaika työeläkkeeseen nähden, vaikuttaa samalla tavoin työeläkejärjestelmän kustannuksia alentavasti. Erittäin epävarmojen arvioiden mukaan tapaturmavakuutuslain mukaisen päivärahan ja työeläkkeen yhteensovitus tulisi koskemaan 300—500 tapausta vuodessa ja siitä aiheutuisi työeläkejärjestelmälle vuotuista kustannussäästöä 2—3 miljoonaa markkaa.

3. Voimaantulo

Lainmuutos pyritään saattamaan voimaan niin pian kuin mahdollista. Koska se kuitenkin aiheuttaa muutoksia työeläkejärjestelmän teknisessä toimeenpanossa, tarvitsevat eläkelaitokset valmistelu-aikaa noin kolme kuukautta. Tämän perusteella arvioidaan lain voitavan saattaa voimaan vuoden 1982 huhtikuun alusta.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

työntekijäin eläkelain 8 ja 8 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain 8 §:n 1 momentti ja 8 a §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat 28 päivänä heinäkuuta 1978 annetussa laissa (593/78), näin kuuluviksi:

8 §

Jos tämän lain vähimmäisehtojen mukainen vanhuus- tai työkyvyttömyyseläke taikka, milloin työntekijä lisäksi saa vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkettä merimieseläkelain nojalla, tapaturmavakuutuslain säännöksiin perustuvaa päivärahaa tai tapaturmaeläkettä, liikennevakuutuslain nojalla myönnettyä omaan vammaan perustuvaa jatkuvaa korvausta, sotilasvammalain nojalla myönnettyä elinkorkoa tai 4 momentissa tarkoitettua peruseläkettä tahi muuta siihen verrattavaa työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa eläkettä, näiden suoritusten yhteis-

määrä ylittää 2 momentissa säädetyn yhteensovitusrajan, vähennetään tämän lain mukaisesti vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeestä määrä, joka on yhtä suuri osa ylitteestä kuin tämän lain vähimmäisehtojen mukainen eläke on kaikista peruseläkkeistä. Jos vanhuuseläke 5 §:n 2 momentin mukaisesti myönnetään muusta ajankohdasta kuin eläkeiän saavuttamista seuraavan kuukauden alusta, yhteensovitus toimitetaan työntekijän täyttäessä vanhuuseläkkeen saamiseen oikeuttavan iän.

8 a §

 Jos vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeen saajalle myönnetään 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu eläke, elinkorko tai jatkuva korvaus, toimitetaan 8 §:n 1 momentin mukainen yhteensovitus uudelleen. Yhteensovituksen johdosta eläkettä vähennetään kuitenkin vain sen verran, että sanotussa momentissa tarkoitettujen etuuksien yhteismäärä pysyy vähintään yhtä suurena kuin se olisi, jollei oikeutta tämän momentin ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettuun eläkkeeseen, elinkorkoon tai jatkuvaan korvaukseen olisi ollut. Sama koskee 8 §:n 5 momentin mukaista yhteensovitusta, jos perhe-eläkkeen saajalle myönnetään mainitun momentin ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettu eläke tai jatkuva korvaus. Samoin toimitetaan 8 §:n 1 momentin mukainen yhteensovitus

uudelleen, kun eläkettä tarkistetaan 5 b tai 7 c §:n mukaisesti. Niin ikään toimitetaan 8 §:n 5 momentin mukainen yhteensovitus uudelleen, kun edunsaajana oleva lapsi täyttää 16 vuotta tai muu edunsaaja kuin 16 vuotta täyttänyt lapsi lakkaa olemasta edunsaajana, jos eläkkeen määrä siten suurenee. Hakemuksesta toimitetaan 8 §:n mukainen yhteensovitus myös uudelleen, jos siihen vaikuttaneen päivärahan, muun eläkkeen, elinkoron tai jatkuvan korvauksen määrä on olennaisesti muuttunut.

 Tämä laki tulee voimaan   päivänä
 kuuta 1982.

Mitä tässä laissa on säädetty tapaturmaeläkkeen yhteensovituksesta, sovelletaan vastaavasti tapaturmavakuutuslain säännöksiin perustuvaan elinkorkoon.

 Helsingissä 13 päivänä marraskuuta 1981

Tasavallan Presidentin estyneenä ollessa

Pääministeri

Sosiaali- ja terveysministeri

Laki

työntekijäin eläkelain 8 ja 8 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain 8 §:n 1 momentti ja 8 a §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat 28 päivänä heinäkuuta 1978 annetussa laissa (593/78), näin kuuluviksi:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 §.

Jos tämän lain vähimmäisehtojen mukainen vanhuus- tai työkyvyttömyyseläke taikka, milloin työntekijä lisäksi saa vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkettä merimieseläkelain nojalla, tapaturmavakuutuslain säännöksiin perustuvaa elinkorkoa, liikennevakuutuslain nojalla myönnettyä omaan vammaan perustuvaa jatkuvaa korvausta, sotilasvammalain nojalla myönnettyä elinkorkoa tai 4 momentissa tarkoitettua peruseläkettä tahi muuta siihen verrattavaa työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa eläkettä, näiden suoritusten yhteismäärä ylittää 2 momentissa säädetyn yhteensovitusrajan, vähennetään tämän lain mukaisesta vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeestä määrä, joka on yhtä suuri osa ylitteestä kuin tämän lain vähimmäisehtojen mukainen eläke on kaikista peruseläkkeistä. Jos vanhuuseläke 5 §:n 2 momentin mukaisesti myönnetään muusta ajankohdasta kuin eläkeiän saavuttamista seuraavan kuukauden alusta, yhteensovitus toimitetaan työntekijän täyttäessä vanhuuseläkkeen saamiseen oikeuttavan iän.

8 a §.

Jos vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeen saajalle myönnetään 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu eläke, elinkorko tai jatkuva korvaus, toimitetaan 8 §:n 1 momentin mukainen yhteensovitus uudelleen. Yhteensovituksen johdosta eläkettä vähennetään kuitenkin vain sen verran, että sanotussa momentissa tarkoitettujen etuuksien yhteismäärä pysyy vähintään yhtä suurena kuin se olisi, jollei oikeutta tämän momentin ensimmäisessä virkkeessä tarkoitet-

8 §

Jos tämän lain vähimmäisehtojen mukainen vanhuus- tai työkyvyttömyyseläke taikka, milloin työntekijä lisäksi saa vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkettä merimieseläkelain nojalla, tapaturmavakuutuslain säännöksiin perustuvaa päivärahaa tai tapaturmaeläkettä, liikennevakuutuslain nojalla myönnettyä omaan vammaan perustuvaa jatkuvaa korvausta, sotilasvammalain nojalla myönnettyä elinkorkoa tai 4 momentissa tarkoitettua peruseläkettä tahi muuta siihen verrattavaa työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa eläkettä, näiden suoritusten yhteismäärä ylittää 2 momentissa säädetyn yhteensovitusrajan, vähennetään tämän lain mukaisesta vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeestä määrä, joka on yhtä suuri osa ylitteestä kuin tämän lain vähimmäisehtojen mukainen eläke on kaikista peruseläkkeistä. Jos vanhuuseläke 5 §:n 2 momentin mukaisesti myönnetään muusta ajankohdasta kuin eläkeiän saavuttamista seuraavan kuukauden alusta, yhteensovitus toimitetaan työntekijän täyttäessä vanhuuseläkkeen saamiseen oikeuttavan iän.

8 a §

Jos vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeen saajalle myönnetään 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu eläke, elinkorko tai jatkuva korvaus, toimitetaan 8 §:n 1 momentin mukainen yhteensovitus uudelleen. Yhteensovituksen johdosta eläkettä vähennetään kuitenkin vain sen verran, että sanotussa momentissa tarkoitettujen etuuksien yhteismäärä pysyy vähintään yhtä suurena kuin se olisi, jollei oikeutta tämän momentin ensimmäisessä virkkeessä tarkoitet-

Voimassa oleva laki

tuun eläkkeeseen, elinkorkoon tai jatkuvaan korvaukseen olisi ollut. Sama koskee 8 §:n 5 momentin mukaista yhteensovitusta, jos perhe-eläkkeen saajalle myönnetään mainitun momentin ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettu eläke tai jatkuva korvaus. Samoin toimitetaan 8 §:n 1 momentin mukainen yhteensovitus uudelleen, kun eläkettä tarkistetaan 5 b tai 7 c §:n mukaisesti. Niin ikään toimitetaan 8 §:n 5 momentin mukainen yhteensovitus uudelleen, kun edunsaajana oleva lapsi täyttää 16 vuotta tai muu edunsaaja kuin 16 vuotta täyttänyt lapsi lakkaa olemasta edunsaajana, jos eläkkeen määrä siten suurenee. Hakemuksesta toimitetaan 8 §:n mukainen yhteensovitus myös uudelleen, jos siihen vaikuttaneen muun eläkkeen, elinkoron tai jatkuvan korvauksen määrä on olennaisesti muuttunut.

Ehdotus

tuun eläkkeeseen, elinkorkoon tai jatkuvaan korvaukseen olisi ollut. Sama koskee 8 §:n 5 momentin mukaista yhteensovitusta, jos perhe-eläkkeen saajalle myönnetään mainitun momentin ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettu eläke tai jatkuva korvaus. Samoin toimitetaan 8 §:n 1 momentin mukainen yhteensovitus uudelleen, kun eläkettä tarkistetaan 5 b tai 7 c §:n mukaisesti. Niin ikään toimitetaan 8 §:n 5 momentin mukainen yhteensovitus uudelleen, kun edunsaajana oleva lapsi täyttää 16 vuotta tai muu edunsaaja kuin 16 vuotta täyttänyt lapsi lakkaa olemasta edunsaajana, jos eläkkeen määrä siten suurenee. Hakemuksesta toimitetaan 8 §:n mukainen yhteensovitus myös uudelleen, jos siihen vaikuttaneen *päivärahan*, muun eläkkeen, elinkoron tai jatkuvan korvauksen määrä on olennaisesti muuttunut.

---

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 1982.*

Mitä tässä laissa on säädetty tapaturmaeläkkeen yhteensovituksesta, sovelletaan vastaavasti tapaturmavakuutuslain säännöksiin perustuvaan elinkorkoon.
